

Neptepeuo
Poprijeta Devica Marija

1906. SZÉD.

II. VETSI TROSAJ. 9. ST.

Zmozsna
Gospá Vogrszka

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT.

HEDI GA

Klekl Jozsef, Plebános Pri Szv. Szobestjani.

Vszebina.

(kj): Navuk za meszec szeptember	257
Novomesna predga	262
Bassa Ivan: Iz zgodovine szv. materecerkvi	271
(kj.) Szvetek peterih ran szv. Franciska	274
Szlepec Ivan: Cslovek	276
Fr. Rogács: Poszlüsanje predga	279
Po klantivanji	283
Drobizs. — Glaszi	252
Rednikov odgovor	288

Ki sesé liszt dáblati, naj za njega dve koroni posle na ime: Klekl Jozsef plebanos pri szv. Szebestjani, posta Battyánd. (Vasm.) Prvi sznopics sze zse vees ne dobi.

Csiszti dohodki liszta sze obrnejo na zidanje ednoga szamosztana (klostra) v krajini Szlovenszkoj na Vogrszkom Preminocse leto je osztalo nanjega 400 koron.

NEVTEPENO POPRIJÉTA DEVICA MARIJA

ZMOZSNA GOSZPA VOGRSZKA

POBOZSEN MESZECSÉN LISZT.

Návuk za meszec szeptember.

Nedela po Máloj-mesi. Ime Marije.

„I Device je ime Marija“ (Luk. I. 27).

Szveti evangelium denesnjega szvetka vu imeni B. D. Marije pred nász da tiszto, ka je za Jezusovim imenom najlúblenese, najszmilese i najszlajse vszakomi szrci i vszakoj dúsi, stera pozna to recs: Marija. Tomi dragomi imeni na csaszt je szv. krscsanszka, katolicsanszka maticerkev poszeben szvetek nasztávila na nedelo po Máloj-mesi za pápsztva XI. Innocenca na szpomenek one velikanszke zmáge, stero je III. Szobjeszki János, král polszki z zdrúzsenov vogrszko-ausztrijanszkov voj-szkov nad stirikrat veksim túrszkim sergom dobo pri Becsí 12. szeptembra l. 1683-ga z pomocsjov *Marijinoga imena*.

Premiszlimo szí mi od toga miloga Marijinoga imena, ka je 1) postenja vredno, 2) mocsno, 3) dobro, szmileno, i ne razzsalimo, nego pobozsno je na pomocs zazávajmo v nasih potrebecsinah.

1. *Marijino ime je postenja vredno.* Zrok tomi je to, ka je to ime z nébe prislo, kak nam od toga szv. Hieronim, szv. Epifan i drúgi pobožnsi bogábojécsi ocsácje i vučitelje szvedocsijo. Ne právi brezi zroka szv. Lukács evangelista, ka je „Device imé Marija“, nego naj nam na znánje dá, ka ona deklinca, stera je vredna bila od Bogá Szina bozsjega poprijeti, je od njega zvána za Marijo.

I to je naci niti ne moglo biti. Da cse je G. Bog tem imenitnesim szvecom szam dao imena, kak Adami, Abrahami, Sari, Ivani krsztiteli, toj nájszvetesoj Devici je túdi mogeo dati.

Szini szvojemi je dao imé. „*I zvála bos ime njegovo Jezus*“, právi po angeli njegovoj materi. Materi je túdi mogeo záto dati. Pa njoj je túdi dao to lepo i nam tak milo imé „*Marija*“.

Cse je pa szam G. Bog odébrao i dao materi szvojega jedinorodjenoga Szina to ime, je ne toga najveksega postenja vredno?

Cse nam kral, grof, ali kikoli, ki je szamo malo pred nami, káksi dar dá, jeli kak ga postújemo, kak szí ga szhránimo, kak ga vszakomi nasz pohodécsemi kázsemo govorécs: glej, kak lepi szpomín mam od toga ali od ovoga goszpoda, i sze niti nemoremo z nasim darovnikom pohvaliti. Szpoznamo iz toga, jeli drági csteveci, ka keliko bole sze moremo vu Marijinom imeni, nam danom dári veszeliti ino ga postúvati, steroga nam je ne zemelszki kral dao, nego nébe i zemle goszpod, G. Bog, od koga szvéto pizmó oznanúje, ka je: „*kral vszeh králov, vladár vszeh vladárov*“ i ka „*po Njem kralovje kralújejo i právdonasztavitelje po pravici szodijo*“.

Cse proszto delo eden kep, edno korino, edno pero, ali nevem kaj goriszhránimo, na tiszto pázimo, ár nasz szpomina na nam lüblenoga darovnika, oh kak szí unoremo te Marijino ime goriszhraniti i nanjé paziti, stero nam je najbolsi Sztvoritel, te najbolsi Ocsa nebeszki dao. Gor sze pa tak szhráni Marijino ime, cse ne dopúsztimo, ka bi z nasih pobožnsih gučov preislo, tak cse sze iz njega vecskrát posteno szpomenemo. Právim: posteno, pobožnsó, ár né posteno sze neprijátel szpomené z Marijinoga imena, kda je brez potrebcsine pri vszakoju nikajvrednoj, escse gresnoj priliki imenúje, kda je blázni, kda je preklinja.

Sztrahsno bo za té na szodnji den, kda njim Jezus szigurno pred celim szvetom sze glaszécso szodbo pove: *mojo mater szte preklinjali, odhájajte od mene.*

Pazimo na Marijino ime, posteno je imenűjmo i drűge tűdi opominajmo, naj tak delajo. Plácsa nam té trűd mati nebeszka.

Vnogi, escse pobožsni lűdje to návado májo, ka pri csűdivanji, pripovedávvanji (csi te zse od csloveka, ali teta, ali piscseta, ali od koj koli pripovedávajo) gorszkriszi i k szakoj drűgoj recsi právijo: Jezus Marija! Ne je to dobro, — neposteno imenűvanje je to nájszvetesih imen i zse máli greh. Na pomocs zvati Marijo je dobro i dužnoszt vszkdár, csi vszaki hip, naj nam pomaga; ali nepremisleno i neposteno jo imenűvati i zazvati neszmemo.

2. *Marijino ime je mocsno*, to je ma veliko mocs vu szebi zanász. Szv. Hieronim pise, ka Marija teliko pomeni, kak *goszpá i kralica*. Goszpa i kralica szta pa velike oblászti. Velike oblászti je záto Marijino imé tűdi, stero je od nájvekso oblászt imajocsega Goszpoda njoj dáno. Marija nadale pomeni „morje“ po szvedocsánstvi szvétoga Alberta i „*morszka zvezda*“, kak nam njéni gorécsi csasztitel, szv. Bernard razlozsi.

Ki zná, kak veliko mocs má obsirno morje, ki zná, na kak veliki haszek je zvezda mornári na vihérnom morji, kda sze nemore szpotiti ino njemi zvűn njé nikaj nemre poti pokázati, on edno malo, szamo edno malo lehko prerazmi Marijinoga imena veliko mocs.

Szv. Bonaventura pise: „*Da je vszamogocsen Bog ztebom záto sziz zmožsna zszenszka ti, Marija, ár sziz ti zsznijim i prinjem vszega mogocna*“.

Morje je Marijino imé, morje nebeszkih dobrot i miloscs, stero z milosztmi napunjeno morje sze nemore nikdár szprázniti, kak ne to vodeno, stero milosztivnoszti morje nepremore nikdár niksi neprijátel, kak ne premore, to vodeno niksi grozoviten vihér, niksa cslovecsa mocs ali znansztvo, ár je vszkdár eduáko, vszkdár zmožsno.

Marijino imé razzsené vsze neprijátele, hűde dűhe i lagoje szkűsávvanje, kak vodeno morje odzsené i obláda szvojega neprijátela, vihér grozoviten. Szv. Alán pise od té moci Marijinoga imena: „*Kda sze Marijino ime pobožsno pregovori, trepecse pekeli odbeszijo vrazjé*“.

Szv. Bonaventura pa : „*Kda vrazjé Marijino imé csü-
jejo, natla szpádnejo, kak lüdje, cse kjer blüzi poleg njih
vdári!*“

Zvezda morszka je Marijino imé i záto, kak tiszta zvezda brodáre, tak ona, i tak njéno preszladko ime nasz pela i nasz brani od vszake nevole, od vszake neszrecse, od vszakoga v greh szpadája, cse sze na to zvezdo zgled-nemo, cse Marijo na pomocs zovemo. Nikaj nam nemore hüdi düh, cse szvoj pogléd na to zvezdo vrzsemo, Marijo zazovémo, ár, kak nasz szv. Bernárd toli „*Te gizardávi düh, da ga je ona obládala, je duzszen té kralice zapovedam sze podvrzsti.*“

Záto, pobozsni krscseniki, cse nasz kákse szküsnyáve scséjo premagati, ne püsztimo sze, bezsimo pod obrambo Marijinoga imena, zovimo je pobozsno na pomocs, pomá-galo nasz bode, ár je mocsno, kak morje, ár má oblászt, kak kralica, ár zná voditi i szvetiti na morji cslovecsega zsitka, kak zvezda morszka. Zdrzsimo opominanje szv. Bernarda : *V nevarscsinah, v bojarnoszti, v potrebcsini, kak v vszakom dvojnóm dugovánji zmiszli szí na Marijo, kricsi njéno imé; naj sze níkdár ne odszeli to imé z tvojih vüszti i z tvojega szrca. Po njoj sze ravnaj, ár po njénih szledáh hodivsi z práve poti níkdár ne zablodis; cse te ona bo pelala, níkdár ne obtrüdnes, cse te ona bo drzsála, níkdár ne szpádnes, cse te ona bo hránila, níkse recsi sze vecs ne zbojis.*“

3. *Marijino ime je dobro*, ár je pomágajocse, kak szv. Alan píse. „Szpodobno je naime k oliji, i záto, kak olije betezsnika vrácsi, vgasüvajocsi poszvet otávi, lepo disi, tak zvrácsi Marijino ime gresnike, obeszeli i na lübezen vuzsgé szrcé.“

Tomi imeni sze veszelijo i vszi nebeszki seregi i záto, cse je pobozsno imenüjemo, na pomocs nam pridejo, kak je to száma Bl. Devica szv. Birgiti nazvesztila : „*Angelje csuvarje sze taki k tim pobozsniím priblizsávajo, kda zaszli-sijo, ka ti Marijino ime zazávajo.*“

Escse purgatoriumszkim düsicám je to imé na pomocs, ár je toli v zsarécsem ognji, kak nam szv. Alfonz na-znani. Lehko záto vadlütjemo z peszmicov :

Oh Marija szladko ime!

Vszako ljüdsztvo csaszti Tebe!

Szladko, dobro je Marijino imé, ár je *méd jeziki, ve-*

szelje szrci, dopádne sze vüham, kak szv. Anton právi. Szladko, dobro je Marijino imé, ár „tolásbo, lübezen, veszelje, vüpanje i mocs szprávi i dá vszem, ki je pobožno imenüjejo, i niti nemoremo toga szvétoga imena pregovoriti, ka bi sze na lübezen do Bogá i Marije ne vuzsgali“, kak nam pise szv. Bernárd.

Isztino, prav mámo záto, kda právimo, ka je dobro Marijino ime.

Szrce Marije.

Dobro nam je Marijino imé, i mi njemi tüdi moremo dobri biti. Bomo njemi pa tak, cse bomo je radi pobožno imenüvali, v nasih gucsah naprejnoszili, kak szv. Berchmann János, ki je vszako szoboto od Blázsene Device Marije pripovedávoa szvojim prijátelom. Vecs je vredno to, kak káksi neszpodobni, spottlivi gucsi, steri szo na zsaloszt Mariji med lüdsztvom tak jáko razsirjeni.

Dobri bodemo Marijinomi imeni, cse szí vecskrát pobožno na njé zmislímo, ali pa kranscsák prizdignemo,

ali glavo nagnemo, kda je zaszlisamo, kak je to szv. Odilo csinio.

Dobri bodemo Marijinomi imeni, cse je bodemo posezbnó te z dobrim szrcóm imentüvái, kda nasz na to szv. maticerkev opomina, naime, kda na szpomenek vtelovljenja Szina bozsjega zorjanico, poldnevnico i vecsernico dá zvoniti. Oh püsztí te zrok vszako delo, lübléna krs-csanszka düsa i zmoli pobožno ono molitev, v steró sze je obprvim csülo z angelszkih vüszt to lübléno imé : Marija, zmoli gorécese Angelszko pozdravljenje, zdravo Marijo.

Henjaj gor te zdelóm, ali cse sze nikak ne dá odlozsiti, med njini szpevaj hválo Devici Mariji, kda njoj zvonovje szpevajo, te sze lehko vüpas, ka kda bodo ti zvonovje tvojo düso na ov szvet szprevájali, Marijino postüvanja vredno, mocsno i szladko ime ti na pomocs bode, Marija bo za té molila, kak szí ti njoj na csaszt na glasz zvonov molo pobožno.

(kj.).

Novomesna predga.*)

Predragi Krisztjani! Na prosnjo vasega novomesnika szam radovolno priso k vam zdrüzsít' sze z vasim veszeljom i razlozsít' vam denesnje szlavnoszti pomen.

Dugi csasz szte zse zselno csakali ete den, kda bode vas rojak novo szveto meso szpeval vu vasój cerkvi ; iz dalecsine sze pascsijo verni, da szprejmejo novomesnika blagaszlov ; csí bi vredni bili csüti i viditi, escse angelje, steri pri vszakó szeptó szej mesi pobožno molijo na oltar pridocsega Jezusa, dnész posezbnó veszelo szpevajo novomesniki szlavo.

To gnlivo predgo szo pr. g. Rogács Franc, püspekóv dvorjenik drzsali tekocsega leta julija 8-ga pri prvoj szv. mesi Horvat Lovrenca novomesnika, piszateľa nasega lizta, na Gorjem Sziniki.

Nikaj poszebnoga sze more dnesz goditi ; povem vam, ka to pomeni : G. Bog szi je novoga szluzsbenika zvalo, krscsanszko lüdsztvo je novoga paszliira dobilo ; mladenca szlavimo, ki je dühovnik posztano i sz tem imenitno csaszt dobo. Vreden je te den, kda eden mladenec dühovnisko szlüzsbo zacsne, vreden je telike szlavanoszt, ar je dühovniski sztan

1. vzviseni sztan,
2. tezska szlüzsba.

To dvojo pravico vam scsem razloziti. O, da bi mogocsen bil vam dnesz sz taksim csütenjom predgati, sz kaksim szam pred treni letmi i jaz prvokrat sztal pred Goszpodnovim oltarom. Ali tiszta blazsenoszt sze v dühovniskom zsvljenji nikdar ne ponovi. Pa zato sze vüпам, da szveti Düһ, koga je novomesnik na pomoc zval i dühovnikov szmilena mati, bl. D. Marija, mi na pomoc bode v tom razlaganji.

I.

Dühovniski sztan je vzviseni sztan. Ka to pomeni ? Morebiti brezszkrbno zsvljenje, lehki krüh, goszpodszstvo, kde nej trbej delati ? Pr. Kr. Ki tak stima dühovni sztan, on szi neszpametno miszli, onecsaszt szamoga Krisztusa, ki je dühovnisko szlüzsbo nasztavo, tak da bi on za lehkozsvice, za manjake poszebni sztaliz izvolo. Szamo pitajte vaso deco, csi szte zse pozabili, oni vam povejo, da ki dühovniki posztanejo, tiszti poszvecesenje, szvesztvo cerkvenoga reda gori vzemejo. Szvesztva je pa Krisztus ne zato nasztavo, naj nam lehkozsvivoszt zagotovi ; szvesztva nam miloszt szpravijo, da krscsanszke duzsnoszt verno opravlamo. Cerkveni red teda oblaszt i poszebno miloszt da, naj dühovniki szvoje duzsnoszt dobro szpunjavajo.

Kaj je pa dühovnikova duzsnoszt ? Naj meszto Krisztusa *szrednik* bode med G. Bogom i med gresnim cslovekom. Ka je to, szrednik ? Szrednik sze imenüje tiszti, steri med dvema mir i szpravo scsé vcsiniti, njidva nazaj v prijatelsztvo szpraviti. N. pr. csi je szin oco so razzsalil, te mati oproszi oco, naj szini odpüszt, te je mati szrednica med ocsom i szinom. Krisztus je zato cslovek po-

sztano, naj nasz sz nebeskim Ocsom zmiri, naj nas szrednik bode. Odked jaz to znam? Od szv. Pavla, ki tak pravi: . . . *eden szrednik je med Bogom i lüdmi, cslovek Krisztus Jezus.* (I. Tim. 2, 5.)

To je Krisztusova popovszka csaszt. Dokecs je Krisztus na zemli zsivo, je szam opravlal to szlüzšbo, kda sze je pa iz szveta loesil, te je apostole posztavo za szvojo namesztnike sz temi recsmi: „*Kak je poszlal mené Ocsa, tak i jaz poslem vasz*“ (Jan. 20, 21.) Zdaj szo teda apostolje posztanoli szredniki, dühovniki. Apostolje pa szo tüdi mrtelni lüdjé bili, zato szo drüge za dühovnike posztavili i to sze vszikdar tak nadaljava, ar szv. Mati Cerkev po Krisztusovoj voli do konca szveta more sztati (Mat. 28, 20.), teda dühovnike potrebüje do konca szveta.

Zdaj zse znate, ka je dühovnikova csaszt, da more szrednik biti med Bogom i lüdmi. Kak pa, dühovnik to csaszt opravla? Tak, da aldov prikaszüje, szvesztva deli ino lüdi vcsi.

a) Najpoglavitese opravilo dühovnikovo je, daritev *szvete mese* opravlati. Szv. Pavel etak pravi: *Vszaki dühovnik izmed lüdmi je za lüdi posztavlén na to, ka sze Boga szlisi, naj dar i daritev aldüje za greh* (Hebr. 5, 1.) V sztarom testamenti szo popi sz aldovom csasztili Boga. Krisztus je na krizsnom drevi szebé nebeskomi Ocsi za aldov prikazal. Prvle pa na szlednjoj vecserji, kda je sz szvojimi recsmi: *To je moje telo — to je moja krv, — krüh i vino na szvoje telo i krv obrno, szamoga szebé nebeskomi Ocsi pod podoboma krüha i vina gori aldüval.* Te je velo apostolom: *To vcsinite na moj szpomín* (Luk 22, 19.) Sz temi recsmi je apostolom i njihovim naszlednikom, dühovnikom oblaszt i zapoved dal, naj krüh i vino na njegovo preszveto telo i krv obrnejo, nebeskomi Ocsi neprenehoma aldüjejo, i tak nebeskoga Ocsa za grehe oproszijo, med Bogom i lüdmi szredniki bodejo.

Pr. Kr. to je velika csaszt, da poszvecsen dühovnik sz Krisztusovimi recsmi krüh i vino nevidlivo na njegovo telo i krv obrné, Szina bozsega iz nebesz na oltar prinesze. Csüdivamo sze, kda v evangeliumi cstemo, da je Jezus podlozsen bil Mariji i szv. Jozsefi. Pa ka je to poszebuoga, esi je szin podlozsen szvojoj materi? Ali

ka je dühovnik, komi je Szin bozsi, njegov Goszpod, podlozsen ? O neizgovorjena csaszt dühovnikov — pravi szv. Augusztin — v sterih rokah, kak v utrobi bl. D. Marije, sz telom posztane Szin bozsi !

b) Drügo opravilo dühovnikovo je : *szvesztva deliti*. Krisztus sze zato veslovecso, naj nasz poszveti. Csi szo pa dühovniki Krisztusovi namesztniki, te oni tüdi morejo düse poszvecsüvati. Szvéti pa posztanemo po milosztzi poszvecsenja, stero v szvesztvah zadobimo ; zato dühovniki morejo szvesztva deliti. Oni vam dajo pri szv. krszti prvo neduzsnoszt. Csi szte tak neszrecsni, da szte jo zgübili, oni vam nazaj szpravijo, vasz od vasih grehov odvezsejo, ne ednok, ne deszetkrat, nego kelikokrat sze vredno szpovete i grehe pozsalüjete. Oni vasz hranijo sz csüdoovitim krühom. sz Oltarszkim szvesztvom, da vase düse nepomenkajo na poti zsvljenja. Oni vasz okrepijo v v zadnjoj vüri, kda escse decinszka livala, zakonszka vernoszt i sztarisov lübezen dosztokrat pomenka ; kda vsza csloveska tolazsba i pomocs szamo zsaloszt poveksava. Szamo te vasz zapüsztijo, kda vam telo vase v blagoszlovleno zemlo pokopaliscsa, düso pa szmilenomi Bogi zrocsijo. I kda sze zse davno vszi szpozabijo iz vasz, kda vasi krizsi zse dugo szprnejo, oni v molitvah i szv mesah za vasz proszijo szmilenje i vecsni pokoj.

Kak szlavna je ta szlüzsba ! Miloszt delimo ; odvezsemo na zemli, odvezano bode i v nebeszah ; hlapci na zemli szodijo, i goszpod pa odobri njihovo szodbo. Kak bi nej vzvisena bila dühovnikova szlüzsba, stera nebo i zemlo miri !

c) Tretje opravilo dühovnikovo je : recs bozso glasziti, vesiti, *predgati*. Dühovnikova vüsztla naime *ohranijo znanoszt* (Mal. 2, 7.), *nameszto Krisztusa szmo poszlani, tak da bi Bog bo nami oponinal* (II. Kor. 5, 20.) Krisztus je tri leta okoli hodo, vesil je lüdi : apostole je pa tüdi vesit poszlo, kda njim je pravo : *Dana je meni vsza oblaszt na nebi i na zemli. Idite zato i vcsite vsze narode.* (Mat. 28, 19.) Ka mi vcsimo, to je nej nase vcsenjé, — *to je recs vere, stero predgamo* (Rom. 19, 8.) *mi krizsanoga Krisztusa glaszimo* (I. Kor. 1. 23.), *ka gucsimo, ne sz recsmi csloveske modroszti, nego poleg vcsenja szv. Düha* (I. Kor. 2, 13.) To je nasa duzsnoszt, i jaj nam, csi

evangelium ne glaszimo (I. Kor. 9, 16.) Mi moremo Krisztusovo vcsenje glasziti, ali sze komi vidi, ali ne; mi neiscsemo dopadenje szveta, ar kak szv. Pavel pravi, *csi bi sze lüdem stel dopadnoti, ne bi bil Krisztusov szluzsbenik. Ar vam na znanje dam, bratje moji, da je evangelium, steroqa vam glaszim, ne cslovesko vcsenje, niti szam jaz ne od csloveka vzel, ali csül vsze tiszto, nego poleg Jezusa Krisztusa razodenja.* (Gal. 1, 9—12.)

Vcsiti morejo ne szamo sz recsmi, nego iz sz szvojim zsvljenjom, da lehko pravijo sz. szv. Pavlom: *Proszim vasz, naszledüjte mené, kak i jaz Krisztusa* (I. Kor. 4, 16.) morejo njim sz peldov naprej kazati, kak naj szivejo, da bode i lüdsztvo, kak je dühovnik (Iz. 24, 2.)

Vszaki krisztijan pa je duzszen poszlühsati, ka dühovniki vcsijo, ar tak pravi zvelicsar: *Ki je od Boga, recs bozso poszlühsa* (Jan. 8, 47.); ki jo teda neposzlühsa, on je ne od Boga, i pitam vasz, od koga je tiszti, ki je ne od Boga?

Kak vzvisena csaszt je Jezusovo vcsenje glasziti, kakso postüvanje za toga volo zseli szam Jezus za dühovnike, kda njim pravi: *Ki vasz poszlühsa, on mene poszlühsa; ki vasz zavrzse, on mene zavrzse.* (Luk. 10, 16.)

II.

Velika je dühovnikova csaszt, ali nebodite njemi nevosceni, veliki aldov more prineszti za njo. *Dühovnikov sztan je vzviseni sztan, ali tezsa szlüzsba.*

Gledajte na oltari gorecse szvecse: to je dühovnikov zsitek. Kak nam szvecsa za to, ka nam poszvet da, more zgorcti; tak dühovnik, ki je tüdi lüdem *poszvet* (Mat. 5, 14. 16.) more od té szvetloszti mreti. Csi je velika dühovnikova oblaszt, velika je i njegova odgovornoszt, ar *na koga je doszta zavüpano*, od tisztoqa doszta zselimq.

Vi szvoje delo opravite i zvelicsate sze; dühovnik *csi szamo szvojo düso iscse, zgübi jo* (Luk. 17, 33.) Od jedine düse je tak zsmetno racsun dati, kaj pa od jezero pa jezero lüdi? Zsmetno je paziti edno ovco, kak pa te szto ovc, iz sterih dosztakrát ne edna, nego 99 blodi. Csi sze szamo edna düsa sz dühovnika nemarnoszt szkvari, to

düso bode G. Bog iz njegovih rok nazaj terjal. (Ezek. 3, 18.)

Za zvelicsanje düs sze szkrbeli, to je nacsí, ne mogocse kak sz velikim trüdom i trplenjom. Krisztus je sz trplenjom düse odküpo, njegov namesztnik more sz trplenjom düse k Jezusi szpravlati.

Eden zsítek ma dühovnik, toga vu prvoj szvetoj mesi sz hostijov vred Bogi aldüje za düs zvelicsanje.

Dober dühovnik v prevednom trpljenji more prezsvieti szvoje dni. Vojüvati sze more proti hüdomi dühi, proti szveti, proti szamomi szebi. Celó sze more zatajiti, da bode dühovnik nevtopeni. (I. Mak. 4, 42.) kaksega Goszpod zseli. More csiszto zsveti, ne szamo eden den, ne szamo edno leto, nego do szlednjega trenutka, da najcsisztesi aldov vszaki den vredno prikazse.

Celó sze more zatajiti, szvojo volo podloziti szvojemi visesnjeni paszteri, komi je pokornoszt obeccsal. Ki zna, ka to zadene, vszikdar sze borüvati proti szküsavanji necsisztozsti, obdani biti od necsisztihi lüdihi, pa csiszto osztati, med szvetom biti i ne szvetszko zsveti: on zarazmi, da je dühovnikovo zsvilenje aldov.

Celó sze more zatajiti i trüdave ne poznati. Kda v celój veszi poszvet vgaszne, i vi po väsem deli idete na szladki pocsinek, se eden poszvet sze bliscsi: tü v cerkvi lampas pred Oltarszki Szvesztvom, pod njim pa dober dühovnik klecsi: za szvoje verne moli, nad njihovov okornosztjov sze szkuzi.

Celó sze more zatajiti i trüdave ne poznati. Prszi njemi oszlabijo, ali bozsjo recs more glasziti: pocsinka je potreben, i more sztanoti ob polnoci v najbozsnesem vremeni, sz betezsnim telom iti k nevarnom betezsniki, csi ravno zagotovo zna, da tam szvoje zsvilenje zgübi.

Celó sze more zatajiti, za szvoje trüde i dobrote na tom szveti nikse zahvalnoszti ne csakati. Za dühovnika nega zahvalnoszti. Ne csüda: Krisztus je szam povedal: *Ne je veksi szlüzsbénik od szvojega Goszpoda. Csi szo mene preganjali, i vasz bodo preganjali.* (Jan. 15, 20.) Hüdi düh zna, da nema veksega protivnika, kak je dober dühovnik, zato sze sz celov mocsjov vojüje proti njemi, na njega pohujsti hüde lüdi. Zna, da csi *razbije pasztere, odbezsijo*

ovce (Mat. 26, 31.); zna, da csi ednoga dūhovnika szkvari, sz njim szto pa szto dūs zadobi. Gledajte, i szpoznajte v nezahvalnoszti proti dūhovniki szkazanoj hūdoga dūha delj. Proti szebi sze vojūje za csisztoszt, i znajdejo sze krisztjani, ka bi krisztjani! — bole bi pravo, vrazjsi szlugi, steriga ogrizavajo; celo sze za szvoje ovce aldūje, od greha je vkraj vlecsé, *vszakomi vsze posztane*, i teda more csūti od lehkomsizelnih krisztjanov: Naj szamo gucsi pop, to je njegov plūg pa brana!

Morebiti sze znajdejo nevredni dūhovniki, kak sze je i med apostolami Judas znajso; i jaj taksim, szodba njihova bode grozna na szlednji den v oszramotenji pred vszem szvetom. Ti pa, křscsanszki cslovek, odked sziz vzemes pravico, Krisztusovoga namesztnika szoditi? Csi ravno sze znajde nevreden dūhovnik, ali njegova csaszt je szveta, ar je on *visesnjega Boga szluzsbenik*. (Ap. dj. 16. 48.) Grehsni dūhovnik tūdi vredno szveto meso szlūzsi, od grehov odvezse, szvesztva deli, recs bozsjo glaszi, csi ravno szam szebe globse vu pekel szūne sz temi szvetimi djanjami. Jaz nescsem dūhovnike braniti, pred vami szpravicsati, je, ki nasz zagovori i obrani od lagoonih jezikov, szam Krisztus, zato molimo v dūhovniskih molitvah, stere vszaki den poldrūgo vūro, sza vasz opravlamo: *Goszpod je mojga szitka branitel, koga bi sze bojal?* (Ps. 26, 1.). Csi vojszke sztanejo proti nam, v njemi sze vūpamo: nasz to nebriga, ka gucsi szvet od nasz, naj szamo sz szvetim Pavlom, sze vszikdar na mirno dūsnoveszt lehko zazavamo. Ali pazi, predragi krisztjan, da kda ti dūhovnika obszodis, tiszti szod tebe zadene. Kda je David kral v sztarom testamenti skrinjo mira iz Abinadabove hizse v Jeruzalem dal odpelati, eden cslovek, po imeni Osa, jo je prijial, naj doli ne szpadne, i G. Bog ga je sz szmrtjov kastigal, ar je skrinjo mira zvūn dūhovnikov iscese ne szmel prijeti. Ti pa sze nebojis bozsje kastege, kda sz necsisztim jezikom telikokrat Bogi poszvecsenoga dūhovnika ogrizavas? Csi sze znajdejo grehsni dūhovniki, te ti, křscsanszki cslovek i ogrizavalec, tūdi trepecsi, tebe de. G. Bog tūdi osztro szodo. Pitas me zakaj? Povem ti. Szv. mati cerkev je kvatrne poszte nasztavila, naj sze te krisztjani posztijo i molijo, da G. Bog dobre dūhovnike da. Pitam tiszte ogrizavalece, steromi je na pamet prislo szvoj poszt, szvojo molitev gori aldūvati na te dni

i prosziti od G. Boga dobre dühovnike? *Szkazslivee* — pravi ti Zvelicsar — *vrzsi prvé iz tvojih ocsih tram*, (Mat. 7, 5.) pa te szpico vö jemli iz ocsih tvojih predposztavlenih.

Pr. Kr. Za aldovitni zsitek i szkrblivoszt ne zselimo od vasz diko, ni hvalo; — je, ki isese naso diko, nebeski Ocsa; neproszimo od vasz najema, ar szmo sze mi zse zaobecsali G. Bogi, ki je i nam, kak Abrahami obeccsal: *Jaz szam tvoj preveliki najem* (I. Moz. 15, 1.) Mi szamo edno proszimo od vasz sz szvetim Pavlom: *Bratje, molite za nasz, da bi sze recs bozsja razsirila i proveksavala*. (II. Tess. 3, 1.); molite za nasz meszto ogrizavanja, da nam G. Bog miloszt podeli naso duzsnoszt verno szpuniti, naj na szleduji den vsze düse nazaj damo predrágomi Jezusi, stere je na nasz zavüpal.

*

Predragi brat vu Krisztusi! V najszvetesem Szrci Jezusovom te pozdravljam pred oltarom. Ti szzi zarazmo recsi predragoga Zvelicsara, da je *zsetva velika, delavcov pamalo*, (Mat. 9, 37.) priso szzi nam pomagat düse zvelicsat.

Vzviseno csaszti szzi zadobo, dühovnik szzi i ti *na veke poleg reda Melkizedeka*. (Hebr. 5, 6.) Neizbriszano znamenje poszveccsenja bos na düsi noszo na veke, za toga znamenja volo bodo te verni na zemli postüvali; na vidnji toga znamenja bodo v nebeszah, kde bos *kak dühovnik Krisztusov sz njim kralüval* (Szkrivn. razod. 20, 6.), angelji sze ponizno priklanjali. Miszlis, da to veliko csaszti zaman dobis?

Gledaj, ka mores k denesnjeni aldovi pridrüzsiti, ka zseli od tebi za to veliko postenje predragi Jezus, *ka bodes mogo za njegovo ime trpeti*. (Ap. dj. 8, 16.)

Mati tvoja iz nebesz gledajo na tvoje veszelje i sz angelmi vred bodo nevidno pri oltari molili Jezusa, koga bos prvokrat aldüval. Tú sztojijo tvoj ocsa, oni szo zseleli viditi tvoj den, vidli szo ga i veszelijo sze. Pa csi bi znali, predragi sztarec, ka je cena vasega veszelja! Vi miszlite, da szte vasega szina dnesz na veszelje dali, da ga zdaj nazaj dobite, ki sze je teliko let od vasz odtrgnjen na te sztan pripravlal? O ne, dnesz szte prisli odpovedat sze vasega deteta, njega gori aldüvat, kak v sztarom testamenti Jefte szvojo hcser. V tisztom hipi, kda iz njegove po-

szvecsene roke, Krisztusovo telo k szebi vzemete, vecs ne vas szin, nego Krisztusov szlůzsbenik pred vami sztoji. Mater je zgůbo, tů jo nazaj dobi: cerkev bode njegova mati, kde bode pred Oltarszkim Szvestvom klecsecs molo za důse na njega zavůpane; njegov ocsa szo půspek; njegove szesztre i bratje szo důhovniki, ki sz njim *navkůp delajo za vero evangeliuma*. (Filipp. 1, 27.) Ne szkuzte sze, ne vsinte njemi zsalosztno to locsitev, predragi Zvelicsar ga zove, tak njemi pravi: *Ki bole lůbi ocsa ali mater, kak mene, ne je mene vreden*. (Luk. 10, 37.)

Tebe pa, predragi brat, naj nezsalošti ta locsitev, niti te veliki aldov, steroga szí dnez zacsno. Ka sze brigas, csi vsze mores osztaviti, csi te vszi zapůštijo? Dobro znās, da je vreloga důhovnika predpoda edno gorecse szrce, Jezusovo najszvetese Szrce, stero trnava korona obda, na sterom rana blisci, iz steroga krizs raszte. Dober důhovnik pri tom Szrei iscse i najde tolazsbo, pomocs, — pri szveti nikdar ne, ar szvet nerazumi, nescse razmeti důhovnikovo trplenje.

Csi je zsmetna nasa szlůzsba, pa dobimo tůdi milosšti, obilnese, kak drůgi lůdjé, *i vsze lahko vsinimo po njem ki nasz omocsi*. (Filipp. 4, 13.) Sz szvetim Leonom i mi lahko pravimo: „Ki je bremen na me polozso, on mi pomaga prenasati; i naj vkůp ne szpadnem pod velikov milosštjov, da mi mocs, ki mi je dal csaszt.“*)

Edno podoba pred te posztavim za szpomín. Szv. Vincencius Depol, koga szv. Francisek Szalezijanzski za najveksega důhovnika szvojga csasza imenůje, je tůdi ednok sz szvetim csutenjom prvo szveto meso szpeval. Po tom pa szí je tak zgucsaval: Da bi prvlé znal, ka to zadene, důhovnik biti, raj bi szí do szlednjega hipa mojga zsitka sz najteskesim delom zsvilenje gori drzso, kak telikajso odgovornoszt na sze vzeo. ***) — Šesztdeszet let je bil důhovnik i szlednjo szveto meso je ravno sz tak szvetim csutenjom opravo, kak to prvo. Predragi brat, csi sze bojis velike odgovornoszti, ta szveta bojznoszt tebi tůdi naj to

*) S. Leo M. Serm. 1. in oct. consecr.

**) Bougaud: Hist. de S. Vincent Depaul. Paris, 1898. t. I. p. 16.

veliko miloszt szpravi. Szred trplenja i tezsav potrplivo csakaj, dckecs sze dopuni nad tehom Goszpoda obecsanje: *Bodi veren do smrti i tebi dam venec zsvljenja.* (Szkr. razod. 2, 10).

Amen.

PREKMURSKO
MUZEJSKO
DRUŠTVO
V
MURSKI SOBOTI

Iz zg̃dovine szv. materecerkve.

— Tretje velko preganjanje krsztsenikov. —

Po smrti krvolocnoga caszara Domiciana je dve leti (96—98. p. Kr.) *Nerva* vladao, steri je krsztsenikom mir dao. Ar je on szam ne meo deteta, je ednoga drugoga vzeo za dete szvoje po imeni *Trajana*, steri je tudi za njim caszar zebrani (98—117. l.) Ete je proti krsztsenikom zaprva tudi nikaj ne vcsino, nego njegovi namesztniki po razlicni krajinah szo je zato pomali preganjali.

Za toga caszara sze je zgodilo okoli leta 104-ga po r. Kr., ka je njemi eden njegov namesztnik z *Bithinije*, po imeni *Plinius* edno pizmno piszao za volo krsztse-
nikov, stero pizmno de nam vredno eti od recsi do recsi precsteti.

„Jesz szam zse tak privajeni, szmileni goszpod moj, — pise *Plinius* caszari — ka vsze moje dvojuoszti pred tebe dam. Sto bi naime znao mene, kde je moje znanje prekratko, ali kde jesz szam odlociti ne vupam, bole voditi, kak Ti. Jesz szam scse nikdar ne bio delnik taksega szoda, kde szo krscesenike szodili, zato nevem, za kaj i na koj szo je obszodili. Tudi to nevem, jeli bi gledao pri njih na sztarosz, ali bi pa gingavo deco i odrascsene ednako szodo; jeli onim, steri pozsalüvanje kazsejo, szlobodno odpuszlim, ali pa taksemi, od steroga je gotovo znano, ka je krsztsenik bio, zse vecs nikaj ne pomaga; jeli zse szamo za volo imena, ka sto krsztsenik bio, csi li

drúgo nikaj húdoga ne vsino, ali pa szamo za volo grehov, steri szo z tem imenom prikapseni, szo vredni kástige. Dozdaj szam jesz z onimi, stere szo pri meni obtozsili, ka szo krsztsenicje, etak delao : Opitao szam je, jeli szo krsztsenicje. Csi szo vadlúvali, ka szo, szam je drúgocs i tretjokrat pitao ino szam sze njim te z szmrtjov oprotio. Csi szo escese izda pri szvojem vadlúvanji osztali, te szam je na szmrt obszodo, ar szam szí tak miszlo, ka vsze edno, csi szo razbojnicje, ali ne, ar njihova trdokornoszt more pokastigana biti. Szo bili drúgi pa, ravno tak neszpametni, steri szo rimszki mesztjanje. Tih imena szam dao zamerhati i nje szame v Rim poszlali. Da pa pomali, kak je zse navada, kda sze kaj bozsnoga siri, szo vnoga poszebna dugovanja naprej prisla. Dobo szam naime edno nepodpiszano pizmo, vu sterom szo vnogi obtozseni bili, steri szo te na moja pitanja tajili, ka bi krsztsenicje bili. Aldúvali szo Tvojemi kepi ino szo boge molili, kak szam njim jesz zapovedao. Tvoj kep szam jesz naime vu cerkev posztavo med boge, naj ga lúdsztvo moli i njemi aldúje. Tej szo Krisztusa pszúvali túdi pred menov. Jesz pa tak znam, ka taksi, ki szo za isztino krsztsenicje, to ne bi vcsinoli. Zato szam szí miszlo, ka je szlobodno odpúsztim. Drúgi szo pa bili, stere szo pri meni obtozsili, ki szo ob prvím szebe za krsztsenike vadlúvali, nego na drúgo pitanje szo zse tajili to ; pravili szo naime, ka szo nikda bili krsztsenicje, liki szledkar szo vósztopili z krsztsansztva nisterni pred tremi, drúgi pred vecs, eden celo pred dvajszeti letih. Tej szo vszi molili Tvoj i bogov kepe pa szo Krisztusa pszúvali. To szo mi szvedocsili, ka je njihov greh to bio, ka szo na' odlocsene dneve pred zorjov vkúpprisli, Krisztusi. kak Bogi na csaszt szpevali, pa szo tam oblúbe vcsinoli ne na grehe, nego na to, ka ne bodo krali, ropali, presesztúvali, ka obecsanja i oblúbe obdrzsijo pa ka csi sto na nje kaj zavúpa, kda de nazaj proszo, ka te ne zatajijo. Kda szo to opravili, szo razisli pa szo te pa vkúpzprisli na proszli neduzsen mao. Ali to szo te vecs túdi ne delali, kda szam jasz vu Tvojem imeni takse zhode prepovedao. Zato szam jesz prisziljeni bio z dve zsenszki, stere szo sze *Diakonissze* zvale, z mantranjom szvedocsansztvo etoga dugovanja prisziliti. Pa szam drúgo túdi ne mogeo zvediti, tak ka sze mi vidi, ka

to vsze nikaj drúgo ne, kak edna bozsna satringa. Zato szam jasz zdaj henjao z preganjanjom ino pri Tebi iscem tanács. Meni sze tak vidi, ka je vredno od toga nam mali tanacs drzsati, zse za volo onih vnogih lüdi, steri poleg toga vu neszrecso pridejo. Ár ta neszrecsa doszega persone obadva szpola i vszakoga sztalisa i vszake sztaroszti. Te beteg sze je zse ne szamo po mesztah razi-ro, nego vsze sirom ga po vesznicah zse tüdi naidemo; nego meni sze tak vidi, ka mo ga zato escse mogosci sztaviti. Edno je gotovo, ka cerkve bogov, stere szo zse szkoro prazne bile, sze znova napunjavati zacsinjajo, ka lüdje znova szlúzsbe bozse dajo drzsati, kaksih je zse dugo ne bilo, pa ka za áldove znova odavlemo marho, stera je dozday redko kúpca naisla. Z toga sze zpozna, kak velko trumo lüdsztva bi znali pobogsati, csi bi njim za pokoro csasz dali.*

To pise od katolicsanszke vere eden caszarszki nemesztnik, eden pogan szvojemi goszpodi. Isztina, ka on to szv. vero za satringo ma vu szvojoj neznanoszti, pa lüdih nazaj na poganzsko scse zpraviti, nego bozsnoqa nikaj neve pizsati od krsztszenikov, zato caszara proszi, naj bode szmileni z tisztimi, ki scsejo nazaj poganje biti.

Ka pa caszar na to odgovoro? Glejmo:

„Ti, Plinius, szí pri preiszkavanji i szodbi onih, steri sze za krsztszenike imenüjejo, dobro oponasao, ar za celo drzsanje vu tom ne moremo ednako zapoved dati. Iszkati je né potrebno; nego csi szo obtozszeni ino je poszvedocseno od njih krsztsanszstvo, sze morejo pokastigati. Steri de pa tajio, ka je krsztszenik ino na znamenje szvoje pravice bogom daritev zkazse, sze naj szloboden odpüszi, Tozsbe z pizmom vcsinjene, kde sze tozsec ne podpise. sze pa naj ne vzemejo gori, ar bi to bozsna pelda bila od nasz ino sze ne bi dosztajalo nasega ravnanja.*

Z toga odgovora pa to vidimo, ka je satan szam zmesao caszara, ka kda njemi njegov cslovek na znanje da, ka krsztszeniki nikaj krivoga ne delajo, nego celo eden ovoga na dobro navdüsavajo, on te izda zapoved da, ka sze morejo pokastigati szamo za to, ar szo krsztszenicje!

Nego ta krivica njemi je szledkar tüdi ne doisla. Tü naime szamo tiszte zapove kastigati, steri sze obtozsijo, za

tri leta je zse zapoved dao, naj sze iscsejo i preganjajo brezi tozsbe tüdi.

Kak divje zverine, szo zdaj po celom drzsánji beszneli njegovi csasztnicje proti krsztsenikom. Na jüzsnom, v Paleszlini pa v maloj Azsiji szo jih na jezere zpomorili, dokecs je *Trebinianus* namesztnik caszarszki vu Palesztini ne caszari pizao, ka jih on zse vecs ne more zpomoriti; ar de te celo drzsanje prazuo pomali. Na to je Trajan caszar nazaj vzeo szvojo grozovitno zapoved ino je znova tak odredo, ka sze oni morejo pokastigati szamo, stere sto obtozsi. Liki tak je zdaj te tüdi vszaki vu sztrahi zsivo, ar je niscse ne mogeo znati, kda szi sto zmiszli njega obtozsiti.

Trajan je poszebno za to krsztsenike preganjao, ar szo ne steli njegov kep kak boga moliti. Za szebe je zozidao eden szteber 33 metrov visziki, vu sterom od znotra je pokopani, od zgorah je pa njegova podoba bila nikda — njega nega vecs, podobe tüdi ne, nego szv. maticerkev sztoji pa na meszto njegove podobe na Trajanovom pili eden sziroinaski ribics, prvi rimszki papa, szv. Pe'er apostol gori sztoji — scsem pizati, njegova z kamla zrezana podoba.

Bassa Ivan.

Szvetek peterih ran szv. Franciska.

Obhaja sze 17-ga szeptembra.

Szveti Pavel Apostol pise od szébe: „*Sz Krisztusom szem krizsan, da noszim rane Goszpoda Jezusa na szvojem teli*“.

Iz teh recsih szklepajo pobozsni vucsenjáki, ka je szv. Pavel vreden bio grozovitne rane Jezusa na roké, nogé i rebro dobiti, njé nosziti, zsnjimi i po njih

trpeti i mreti. Velika csaszt, velika dika, stero szamo velike lübézni apostolje doszégnejo.

Szv. Francisek je tūdi tak veliki apostol bio, vreden je bio zato teh ran. Dvé leti pred szmrtjov, leta 1224-ga sze njemi szkázse na bregi Alverni v Toszkaniji, kje sze je rad zdrzsávao, eden szeraf (ángel) ki je meo seszt peroti, izmed sterih szta dve lglavo pokrivalo, dve szpodnje telo Jezusa krizsanoga (on szam je bio vu podobu szerafa) dve szta pa bile za letanje razpresztrete.

Francisek ga z velikov zsalosztjov gleda i kda ga gleda, na rokah, nogah i na rebri kre szreca tákso bolecsino obesūti, tak dabi ga sto z cvekmi i szpicov prebodno.

Prikazen miné, on pa krvavi. Roké i nogé má preszmeknjene z cvekmi, steri szo celo té kotrige prevrtali i na ovom kráji vūsztalí, rebro je pa lūknjo melo, tak dabi je szpica prehodila.

Dobo je rane Jezusove i dve leti je noszo do szvoje smrti.

Toj dogodbi na szpomenek je szv. maticérkev po zvisanji szvetoga krizsa, da sze je te to godilo, szvetek nasztavila, naj bi sze vszi krcseniki, poszebno pa vszi tretjo-redniki na veliko lúbezen do razpetoga Jezusa vuzsgali.

(kj.).

Cslovek.

— Szeptember. —

od 50 do 60 leta.

Nocsi dugse i hladnese gracstújejo.

Kak sztojimo? Jeli v pamet jemlés, ka pomali sztári grátas, ka zse neides notri, nego vö z let? Gláva ti piszana, szera gracstúje i grba za grhov meszto proszi na tvojem lici. Znamkar szizsze zse vecskrát sztarao za to, ka szo tvoja mláda leta tak hitro odletela, pa bi ti rad escse dugo zsivo. Znam jaz nikse vrásztvo, po sterom sze cslovek lahko pomladi. Ali prvo mi daj odgovor na to pitanje, jeli sze na telo, ali pa na düso sztrán scsés pomladiti. Ti sztári bedák, csi te nebi szram bilo, bi zagotovo to pravo, ka na telo gledocs. Na toga nega vrásztva, kak trbe sztáre csonte na mláde peté posztaviti, to sziz je Bog szebi gorizadrzso i na szodnji dén bode to delo dokoncsávao. Ali na dühovno gledocs sze pomladiti, od toga szizsze lahko csedno pogucsávamo. Düsa sze vu zsvljenji vecskrát premenjáva; zdaj je dobra, vütro hüda, zdaj sztarovitna, vütro pa mláda. Ne verjes meni? Mores vervati Szini bozsemi, ki je szvojim apostolam, ki szo vszi zse sztarovitni bili, eta pravo: „Csi ne bodete, kak mála deca, nepridete vu králesztvo nebeszko.“ To je zagvüsno ne zaman

bil) povedano, esi sze nebi moglo zgoditi to, ka sztarovicsni tüdi lahko nazáj kak mála deca posztánejo.

Zgledni sze szamo okoli po vasoj vészi na one sztarce, steri sze tam znájdejo ; vszefelé dlako tam nájdes. Edni szo vküpszpádjeni, szühi, pislivi, za to oni nemorejo : ali kda je njihova düsa z vnogov grehotov puna, to njim zse zamerimo, ka szo zevszem nezadovolni, ka vcsaszi brumcejo, kda neide vsze po njihovej voli, ka od szébe mlajse szamo drázsijo, hujstijo, od toga bi sze zse lahko odszlobodili. — Ali znájdejo sze nigda tüdi i taksi sztarci, z sterimi bi na veke rád vküper bio cslovek. Pri njih nancs v pamet nevzememo, ka je njihovo lice povehnjeno, grbavo, itak sze nam povidijo. Ár csi glih nemajo zobi vu vüszlah, vendar szo one zláte, za volo onoga pobožsnoga gucsa, steri sze z njih levajo, i csi je glih njihovo lice vküpszpádnjeno i z njihovih ocsáh sze ne zsari ogen, itak szo oni lübeznivi, ár sze vu vszem njihovom djánji ino oponásanji dobrota i polozsnoszt szkazsüje. Poleg toga szo potrplivi, za szébe doszta ne proszijo, kda zse z drüгим na pomocs biti nemorejo, te sze za ove molijo. To szo oni, sterih düsa szé znova pomladila.

Miszlim, ka zse previdis, ka je takse pomládenje dobro delo, ár taksega sztarca vszepovszédi lübijó, ino njemi szmrti ne zselejo. Nadale vu nebészah sztarcov nega, ona szo za mále pripravlena, szam Goszpod právi : „Püsztite k meni te mále, ár je taksih králesztvo nebeszko.“ Celo vu sztarosztzi sze mores poszkrbeti, naj bi sze tvoja düsa, na stero sze vu zsvilenji vnogo gresnoga blata gori napokalo, pomladila, tak csiszta, néduzsna bila, kak nigda vu delinsztvi. Kak bi sze k tomi szpravili, naj bi düso pomládili, to vam tüdi povem.

Szo vu vasoj cérkvi kepi nisternih szvécov, i csi njé cslovek preglejüje poleg njih sztojécsi, szpozábi sze z sztarinszke grehote i vszefelé pobožsno csütenje njega opáse. Záto maticérkev postüje kepe szvetnikov, naj bi po njih nász nadigávála, vuzsigála. ka bi mi tüdi po njihovih szledah hodécsi vu nebésza prisli. Csi szo teh kepi glih dosztakrát ne lepo namálani, tvoja düsa naj ne gléda lepo, csrsztvo málanje, nego na to, kak je on szvetnik hodo po bozsoj voli ino kak ga ti mores naszledüvati.

I kda ti nemores vszako vüro vu církev, Goszpodni Bog je domá posztavo pred tébe lepe pelde, stere vidocsi bi naszledüvao. To szo neduzsna decsica. Zaszmejés sze na to, ka ti právím, da sze ti od decé mores vcsiti. Kda sze tak csemeraszto szkrivles pred lüsztvom i od teske szkrbi ti vré gláva, te sze zgledni na dete, kak veszélo ono lecse, szpeva, nikse szkrbi nema, vsze to na oco mater zavüpa. Jeli ti nebi zavüpao szvoje szkrbi na tvoji jega nebeszkoga oco i nebeszko mater ino sze nebi lehko razvészelo? I csi szí szkopi, paroven, csi od csemerov skriples, kda sto kaj od tébe proszi i csi z szvojimi dugimi rokámi nájráj za peneze szégas: zgledni sze na detece, kak radovolno szí raztála z drügi szvoj faláček krüha, penez pa nika doszta escse ne prestimáva. Pa na to dete escse duga leta csákajo, ti pa zse z ednov nogov vu grobí viszis; pod zémlov pa zse vecs nika nebos potrebüvao. I csi sze vu tvojem szrci necsiszta pozselenja pobüdiyo: zgledni sze na to neduzsno dete, stero szí na hüdo nancs te ne miszli, kda njé kaj nedosztojnoga szpácsi. Ali csi szí pijáni i vszaki krajcar po guti dolpüsztis: zgledni sze na to dete, ono sze tüdi veszeli, csi kaksi bogsi falat dobi, i to njemi nancs nemremo zameriti, ár je to njemi vu rászti potrebno, ali csi szo njé sztarisje ne pokvárili, te de zadovolno z prosztov hránov i drügo pitvino nede proszlo, kak szamo vodo. — Ali csi vu tebi náglo zavréyo csemérje na vszako recs, kak kda na nepogáseno vápno vodo vlejéyo, i csi nescses odpüsztití onomi, ki je tebé zbantüvao, csi csemérje obszédeyo tvojo düso, kak csarni oblácje szivo nébo vu dezsevnom vremeni: zgledni sze znova na to dete, szigurno more z njim djáti csi sze ono razcsemeri, ali szrdé drzsati, to zse neve. Komaj sze z meszta sztepé, zse je znova veszélo, vsze pozáblo i z prvesov lübéznosztjov sze k nam priblizsáva. Ali csi szí szvoje segé, trdoga sinjeka cslovek, csi dobro recs ne poszlhünes, csi szí hamicsen i nacsi gücsis, kak csütis, csi sze escse vu szpovedálnici tak maszno zagovárjas, da bi pred szodnijov vu tozsbí gücsao; vrzsi eden pogléd na málo detece, kak proszi oco, jeli je to pa to szlobodno vcsiniti, kak rado vzeme gori dobro recs, kak rávno sze szpovedáva, od kak vnogih grehov sze tozsi, pa zaisztino menje grehov telzsi njegovo düso, kak tvojo.

Tak ti dáva málo neduzsno dete lepo példo, z steroga previdis, kak bi njé mogao naszedúvati, naj bi prijéten bio pred bozsím licom. Ali naj bi na to mocs zadobo, od onoga sze mores vcsiti, vu steroga detinsztvi sze vsza lepota i dobrota goriznájde. Prihájjaj vecskrát k Jezusi vu Oltarszkom Szvesztvi, od njega proszi csiszto szrcé.

To nam pripovedávajo sztarinszki lúdjé, ka vu Indiji zshivé edna fóniksz imenúvána ftica. Kda ona sztára gráta — tak nam tá pripoveszt napredáva — te na eden breg vszefelé disécese cvetjé vkúpznoszi, stero zsarécése szunce vuzsgé i vu tom ognji sze ftica túdi zgori. Z toga pepéla pa edna nova ftica pomládéno vözleti. Zaka ti nebi túdi tak csino? Zsezsgi tvojo sztáro gresno dúso po právoj pokori, ponizi sze pred Bogom, naj bi z novov mládov mocsjov sze povzdigávao k Bogi, k Ocsi tvojemí nebeszkomi.

Z nemskoga : *Szlepec Ivan.*

Poszlúsanje predge.

zveti tridentszki zbor zapove dúhovnikom, da v nedelo i szvetek predgo drzsijo.¹⁾ Iz toga szledi, da verní morejo, csi njim je mococse, predgo poszlúhsati. Poleg tretje bozsje i prve pa dúge cerkvene zapovedi je szamo to zapovedano, da v nedelo pa szvetek moremo szveto meso poszlúhsati, pa sze szlúzsbenoga dela zadrzsavati. Ki teda predgo neposzlúhne, ne grehsi proti teh zapovedah, nego sz tem, da lehkómiszélno zamúdi szredsztvo pobogsanja i sztem zvelicsanja. Zato posteni krisztjan, ki sze briga za szvoje zvelicsanje, nikdar predge nezamúdi.

¹⁾ Szedb. 24. pogl. 4.

Doszta sze dnesz den predga, pa lüdje li tak malo koriszti majo iz predge. Kak je pa to? Je zna biti zdaj bozsja miloszt szlabejsa, kak inda? Ne, nego lüdje ne szprejmejo vredno to miloszt. Dva zroka szta, za sterih volo lüdje tak malo haszka majo iz predge.

I. Ne poszlühsajo predgo tak, kak bozsjo recs. To dobro moremo zapomniti. Katolicsanszki dühovnik, kda predga, ne gucsi v szvojem imeni, niti szvoje vcsenje, nego meszto Krisztusa, njegovo vcsenje. Zato ga tak moremo poszlühsati, kak csi bi szam Krisztus gucsal. Zna biti, ti dvojis nad tov pravico? Vcsaszti ti poszvedocsim. Krisztusovim recsam, miszlim, verjes. On pa je — kak pri szv. Mataji lehko cstes — tak pravo: *Ne szte vi, ki govorite, nego Düh vasega Ocese je, ki v vami govori.* (Mat. 10, 20.) To teliko pomeli: kda moj evangelium glaszite, té negucsite vi, nego moj nebeszki Ocsa gucsi v vami po szvetom Dübi. Zato je poszlal Jezus apostole, da njegovo vcsenje glaszijo, i meszto njega gucsijo, na to je poszlal po szmrti apostolov drüge poszvecsene dühovnike, stere, kak szv. Pavel zapove korinthusancom, vszaki krscsenik *tak more stimati, kak Krisztusove szlüzsbenike i bozsjih szkrivosztih delitele.* (I. Kor. 4, 1.). Kak vszaki dühovnik ma osztro duzsnoszt, verne vicsiti, i predragi Jezus bode ga pred celim szvetom oszramotil na szlednji den, csi to szvojo duzsnoszt verno ne szpuni i ob prvim szam ne zdrzsi tiszto, na koj drüge opomina: tak i krscseniki szo duzsni nje poszlühsati, kak Krisztusove namesztnike i csi je ne poszlühsajo tak, nje bode Goszpod tüdi osztro naprej jemal, ar tak pravi Krisztus apostolom i njihovim naszlednikom: *Ki vasz poszlühsa, mene poszlühsa.* (Luk. 10, 16.).

Katolicsanszki dühovniki majo oblaszt v imeni Krisztusovom predgati, ar je nje szam Krisztus poszlal; drügi niscse nema to poszlanje i csi predga, tiszto je ne Krisztusova recs, zato sze tak proti Goszpod taksim jalnim prorokom: *Ovo, jaz proti lazsi szenjajocsim prorokom, ki zapelajo moje lüdsztvo, csi ravno szam nje jaz ne poszlal i ne zapovedal, ki nikaj ne korisztijo tomi lüdsztvi.* (Jer 23. 32.)

Vsze edno, ali sz prosztimi, ali sz prebranimi recsmi naprej da dühovnik predgo, vszaka je ednako Krisztusova recs, kak edna krona vszikdar szto filerov vala, ali je szvella, ali je zvoscseena. Csi predgo tak poszlühsamo, kak

cslovesko recs, ne bode v nasoj dūsi vekso mocs mela, kak keliko ednoga csloveka recs valá. Cslovecsa recs pa je doszta szlabejsa, kak da bi koga zvelicsala. Csi pa tak szprejmemo predgo v naso dūso, kak bozsjo recs, te bode v nasoj dūsi takso mocs mela, kak zmozna je Goszpodna Boga recs, tiszta je pa poleg szvetoga pizma vszamogocna. Tak pravi Goszpod pri Jeremias proroki, da je njegova recs kak *ogenj*, steromi je nemogocse proti sztanoti; taksa kak *klapacs*, steri se trdi kamen razdrobi; (23, 29) taksa kak *mecs*, steri escse dūso zabodne (Hebr. 4, 12.)

Vcsaszi bodete to bole razumeli v dvojjoj priliki. Predragi Jezus je z nebesz prineszo szvoje vcsenje, poszvedocso je sz njim lūdsztvi, da je on Messjas. Pa kak szo ga farizeusi stimali? *Ne-li je to teszarov szin?* (Mat. 13, 55.) *Ne-li je to Jozsefov szin, steroga mi poznamo ocsó i mater?* (Jan. 6, 42.) Vidite, tū je szam Bog gucsal, pa szo njegovo recs zsidovje za recs prosztoga csloveka stimali, zato je Krisztusova recs njim nikaj ne korisztla. — Ali kda szo po prisesztji szvetoga Dūha apostolov vcsenje kak bozsjo recs szprejeli, te njim je teh prosztih, nevucsenih ribicsov predga na veliko koriszt bila, kak pri szv. Lukacsi cstemo, na predgo szv. Petra sze je v Jeruzalemi 3000 lūdih povrnolo i drūgikrat 5000. I potom je apostolov glasz razdiso po celom szveti, i ki szo kak bozsjo recs poszlūhsali, szo zvelicsanje nasli.

Iz toga vszaki vidi, kak veliki razlocsek je, sz kaksim namenom sto poszlūhsa recs bozsjo. Iz toga vszaki previdi, kde je zrok, csi szo ujemi predge nikaj ne valale.

II. Drūgi zrok, zakaj lūdje tak malo koriszti majo iz predge, je to, da *ka csūjejo, tiszto ne zdrzsijo*. Tak je pravo ednok predragi Zvelicsar ednoj zsenzski, stera ga je vzvisavala, da szo *blazseni tiszti, steri recs bozsjo poszlūhsajo i zdrzsijo* (Luk. 11, 21.) Vidimo vcsaszi lūdih v cerkvi, tak poszlūhsajo predgo, ka niti ne megnejo, kda pa doma szvetesnji oblecs doli vrzsejo, zacsne sze kreganje, pszūvanje, szpaka, krics, greh. No, ta predga je taksemi ravno teliko valala, kak kda szunce szija pa dezs ide. Taksi szo szpodobni k letosnjim szadovnjakom: drevje je lepo cvelo, pa szada ni teliko nepriueszejo, ka bi sziz za koline most szpresali.

Iz vszake predge sze lahko kaj vcsimo i to vcsenje vszaki more na szebe pripraviti, ne vszikdar na tetico, ali na botro, i tak szi miszliti: No, szoszedi szo dnesz povedali! Predga neszmi szamo zadoneti: more v nasoj dñsi odmeti. Vszero predgo sz tem namenom trbe poszlñhsati: ka sze jaz iz toga vcsim? Vidim, da je moje zsvljenje nej szpodobno k Jezusovom vcsenje, morem sze za njim ravnati; vidim, da szam jaz dosztokrat ne tak csinil, kak Bog zapovedava, zato prisesztno nacs scsem delati. I to nakanenje moremo celi tjeden vszako jñtro ponoviti. Csi na primer je predga bila od pszñvanja, te tiszti tjeden vszako jñtro po molitvah ponovim nakanenje: pazo bom na szebe, da nikso nedosztojno recs vñ nepovem. Csi bi tak predgo na haszek obrnoli, kak bi sze od ednoga tjedna do drñgoga navadni grehov odvadili, kak bi vszaki tjeden popolnesi i Jezusi prijetnesi posztanoli!

Naj szi niscse nemiszli, da je Bog nam na volo nihal, jeli scsemo tak korisztno poszlñhsati recs bozsjo, ali ne. Ali jo poszlñhsamo kak recs bozsjo i po njoj zsvivemo, i te zadoszta vcsinimo nasoj duzsnoszti; ali szmo szamo sz telom nazocsi pri predgi i kda vñ sztopimo iz cerkvi, sze vecs ne brigamo sz njov i te grehsimo, ar na zvelicsanje tak korisztno i potrebno szredsztvo zanicsñjemo. Tak pravi szam Zvelicsar pri szv. Janosi (12, 48): *Ki ne szpreme mojo recs, je ki ga obszodi*. I kak britko sze tozsi proti Jeruzalemi. Kelikokrat szam vasz stel pobogsati, i ne szte steli. (Mat. 23, 37) Kak oszter szod je vñpovedal, kda je apostole poszlal predgat, da csi je stero meszto ne szprejme, *zaisztino velim vam — tak pravi — lezsehse bode na szodnji den Szodomi i Gomorrhhi, kah tiszto mi meszti* (Mat. 10, 10); teda Szodomo i Gomorrhho bode Goszpod milejse szodil, kak tiszte krscsenike, steri szo meli priliko iz predge haszek vzeti i ne szo vcsinili.

Nikdar nevemo, ka nam scse Goszpodni Bog po predgi praviti. Szv. Auguszti je predge szv. Ambroziusa poszlñhsal i tak sze je povrno i posztano eden iz tih najveksih szvetnikov. Szv. Francisek Asszijszki je poleg edne cerkvi so, kde je predga bila, notri sze je vrno i tam je oblñbo, da vsze ta niha i szvoj zsitek celo Bogi darñje.

Vszako nedelo i szvetek moremo dvojo nasztavo sz sze-

bom vzeti, kda v cerkev idemo: jaz predgo kak bozsjo recs morem poszlúhsati, — i ka tam csújem, tiszto scsem túdi vesiniti. Te bode tiszta predga, kak dobra szejadev: vszako zrno desetkrat, doszlakrat teliko prinesze.

Fr. Rogács.

Po klantivanji.

Kalendarje szo v celom meszeci juliusi velike r-szoje riszali, ka tak pa tak vszaki den bode grmlence, dezsa, vihera povoli. Goszpodni Bog pa je pokazal, da ne kalendar-piszateli, nego on ravna sz vremenom, celi meszec je kapla dezsa ne bilo. Ravno za zsetvo pa za sznopje voziti pripravleno vremen. Hica je bila, ka bi sze cslovek rad sz mrazom odeval. Pszi szo celi den v szenci lezsali, pa lecali sz jezikom; jeziki szo njim dugsi posztanoli, da szo je szploh vövtegnjene meli. Se za drage peneze bi je vtraga bilo lajati; vszaki tepes bi lahko belice iz parme odneszo. Kopanje je za nistere hipe csloveka malo razhladilo.

V zsmetnom, zaveznom deli szam sze ne szamo v jeszen, nego i celo zimo mantral, kda szo drúgi pri pecsi csasz klali pa iz pip velke oblake püscsali, kak stecs szo zszenszke morjúvale. Miszlo szam szi: malo pocsivanja szam szi jaz túdi zaszlúzso, eden meszec pocsitnic mam: malo sze razvedrim. Da je pa doma taksa hica, ka csi cslovek nad okno prszt vöpodrzszi, sze zazsge, so mo inam, malo po szveti, ka pa csi indri ne tak vrocse. Mati szo mi pravli: ka bos okoli pleo, kder te sto dobro zmlati, da doszta lagojih lúdiuh na szveti. Zmiro szam jih, da sze mi nikaj nezdodi, za tri-stiri tjedne sz bozsjov pomocsjov nazaj pridem. Csi je Rafael nadangel Tobiasa szrecsno nazaj vodo na dom: moj angel varivacs de túdi pazo na mene. Cslovek szi pogledne, kak je kaj indri. Nikdar neskodi, csi cslovek po szveti proba. Vej pa prej

Mozs le tisztí je,
Ki po szveti gre.

Pa decski vcsaszi vecser po veszi popevajo :

Sto bi vszikdar bil doma,
To nemore biti.

Doszta szam obhodo, doszta szam vido. Miszlo szam szi, szlovenszkoga Marijinoga liszta cstevcóm nede skodilo, csi njim edno-drúgo pripovedavam.

Nepovem, kde szam potúvanje zacsnó, ovacsi bi vgonili sto je to ; niti vam imena neovadim, dokecs nazaj domo ne pridem. Szamo to posepetnem, ka szva dva bila : vkúp szva szi zgucsala sz ednim gresko-katolicsanszkom mladim dúhovnikom, dobrim prijatelóm, sz sterim szva sze vkúp bogoszlovje vcsila, ali od tisztoga mao szva sze dalecs raztepla, ravno na szkradnjiva kraja orszaga. Tak szva szi napravila, ka 19-ga juliusa vkúper prideva v Marburgi, pri zselezsnici na kolovrati.

To escse vszaki, zna, kde je to meszto. Sto bi ne znal, naj pita dolinscsice, ali pa ravencsárne zsenzke, tiszte dobro znajo.

Marburg. Prva pot naj je v púspekovo cerkev pelala, kde szva v oltarszkom Szvesztlvi pozdravila predragoga Jezusa i sze njegovóm szvetóm Szrci porocsila, da naj sz szvojev milosztjov szledi.

Po tom szva zacsnola imenitnoszti gledati. Cerkev je lepa, pred 400 letmi ponovlena i sz lepimi marmornimi oltari okrasena. Tam v szvetiscsi je bivsega púspeka, Szlomseka szpomenek, lepi szteber iz marmora; pod njem pa napiszek : Narodnemi buditelju, piszatelju i peszniku hvalezsni Szlovenci.

Se edna lepa cerkev je v Marburgi : franciskanarszka k sterój szo nasi Szlovenci túdi doszta penez dali. Imenitna, kraszna, cerkev je — pravo szam dobrim franciskanaróm, — szamo ka bi doma mi túdi radi lepe cerkvi meli. Lepo je, da na bozsjo diko Szlovenci iz szvojega szziromastva dare aldújejo, ali kak bi doszta bole potrebne bile tisztih krajcarov nase domacse, zapúscsene cerkvi.

Cslovek okoli cerkvi ide, pa sze vcsaszi v domacse Szlovence potekne.

— Ja, ka pa vasz tû noszi? — pitam je.

— Prej obsinszko szpoved szmo sze prisle opravlat.

— To je lepo, pa romanje tûdi. Szamo ka bi jaz raj vido, csi bi obsinszko szpoved doma opravile, za toga volo je kvar tû hoditi. Sto szí doszta prebira szpovednike, znamenje, da nema mocsno volo sze pobogsati.

Pa szam njim se dale razlozso, ka je v taksem szilnom deli ne ravno dosztojno, se v tjedni vsze delo doma nihati, pa na pot sze vzeti.

— Vej je prej isztina — szo mi pravle.

— Kama pa prej vi idete?

— Malo po szveti gledat, szam pravo.

— Ja, zakaj pa te vi nedelate doma? — pita edna.

— Hm, jaz szam tak celo leto sze mantral pa drûge vesio, jaz szí zdaj morem pocsivati.

— A, tak, nono! vej pa!

Kak dale pridemo, okoli na sztubah szedi za edno bezsanje zszenszk sz korblami, vszaka sz velikim vrtankom, edna-drûga pa z dugoga glazsa vcsaszi vcsaszi malo mrzle kave gutnola. Po sztubah pa teliko drobtinja pa szmeti, ka csi nej sz dvanajsztimi, sz dvema kosaroma bi zagotovo vkûp pobral, pa vsze mariborszke kokosi naszito. Nemci pa szo tam mimo po vilicah hodili, pa sze sz vogrszkîh szlovenčov segarili. Isztina, ka sze nedosztaja okoli cerkvi polezsavati, jeszti pa drobtiniti.

(Dale.)

Drobizs. — Glászi.

Sztrela je vdârila v Herényi v Bán Jozsefovo hizso. Cela rodovina, sztarisje pa deca, vsze vkûper edenâjszet lûdi, je vu kûhnji klécsalo pa je Bogá molilo. Sztrela je

okoli letela po kühnji, hizso je tüdi vuzsgála, stera je aszekurerana bila, liki lüdem sze je ni ednomi nikaj ne zgodilo. Szvet neveren právi, ka je to velka szreca, mi pa moremo szpoznati vu tom mocs pobozsne molitvi vu imeni bozsem vküpszprávlene rodovine.

Szlednje mazanje. Vu vogrszkom Marijinom liszti cstémo, ka je vu Voralbergi bio eden pobozszen kmet, steri je tezszo betezsen gratao pa je dao plebanusa zvati ka bi sze szpovedao. Kda sze je preciszti, szo njemi goszpod pravili :

— Jeli ocsa, ka szlednje mazanje tüdi scsete meti?

— Csi mi ne zamerijo, goszpon plivanus, ne bi rad szlednjega mazanja meo.

— Ja zakaj pa ne? Ve szte pa sztári pa betezsni, sto zná, ka sze zgodi z vami.

— Isztino majo, goszpon plebánus, da pa zato li ne bi rad.

— Ja ve pa povete zakaj ne?

— Povem vam, Vidite, zse szam dvakrat bio jáko betezsen pa szam te szeli gorivzeo szlednje mazanje pa me je szeli ozdravilo. Zdaj szam zse sztári, bi zse rad vmro pa v nebésza priseo, pa sze bojím, ka csi to szvesztvo goriprimem, sze pá odzdrávim.

Na to szo njemi goszpon plebánus raztolmacsili, ka je to szvesztvo ne szamo za zdrávje, liki tüdi na pomocs vu zádnyem boji, pa je te z veszéljom vzeo i na to ne dugo vmro. Taksi bi sze lehko vcsili od njega zsivo vero, ki sze szmrti bojijo, záto nescsejo toga szvesztva meti.

(bi.)

Poganov escse 700,000 je na szveti, steri szunce, meszec, zvezde, ogenj, sztvari, ali napravlene kepe za bogé majo. Taksi tüdi szo, steri szvoj korbeo, ali vrcs miszlijo, ka je hog njihov notri szkriti, ár njim na haszek szlüzsi, pa za to tüdi njega molijo ali celo takso i szpodobno skér.

Drügi pá rózlicsne kepe dajo réditi pa sztebre, pa kda njim je kepar domo prineszé, te je vu hizsi gori posztavijo, szvoje poganszke pope pozovéjo pa vszevrszrne szlovesznoszti z njimi májo, ka je z tem, kak právijo, ozsivejo Csi je té njihov bog mozski, te ga ozsenijo, csi zsenzka, te ga k mozsi dajo, to je, escse eden kep drügoga szpola goriposztávijo poleg njega pa njemi gosztüvanje szlüzsjio. Liki jaj tomi bogi, csi taksoj rodovini te li bozsno ide! Te ga vzemejo, pa ga z szlovesznosztojv odneszéjo v potok pa ga tam vtopijo. Ta vöra je najbole v Indiji razsirjena. Pa sze nasi cstelevci gotovo malo szmejejo, kda to cstejo, to pa naj te tüdi ne pozábijo, ka szo nisterni med njimi rávno taksi, ar csi njim kolicskaj ne ide po njihovoj voli kaj, bi tüdi radi Boga vtopili, csi vu drügom ne, vu povodni proklénsztva, stera z njihovi vüsztecsé.

(bi.)

Csi Bog koga pokastigati scsé, njemi pamet vzeme, právi eden sztári govor. Szmo zse vecskrát csteli eti, ka francozje delajo z katolicsanszkov verov. K tomi je escse eta dogodba:

Madagaszkar otok poleg izhodnoga kraja Afrike pod francusko vládo szlisi. Szo tam v ednom meszti nüne vu ednoj bolnisnici, kde do jezero gobavcov majo poszploh pod szvojim varsztvom. Znamo, ka szo gobavci iz evaugeliumov. Betega toga zvrácsiti nemre. Odürno podobo má taksi betezsniik, domácsi lüdje je nancs vu vész notri ne püsztijo, szin ocsó, ocsa szina vöztira v log, csi neszrecsen v taksi beteg szpadne, pa vecs ne mara za njega. Vlada neima telko penez, ka bi sto za placse volo taksih szkrb noszo, szamo katolicsánszke nüne sze aldüjejo zaman na to, csi li ka znajo, ka sze ete beteg prime, ka ga one po csaszti med telsimi tüdi dobijo. Pa lani, kda je vlada vsze klostre zaprla, te szo ete nüne tüdi ztirati steli. Na to szo one proszile od francuszkoga drzsávnoga szpráviscsa, naj

e nihajo, ar drügi njim tak në bode so taksim betezsnikom jdvorit, pa szo te odgovor dobile, ka njim „z miloszlivnoszli“ dopüszljivo, ka szlobodno osztanejo, liki krajcara pomoci vecs naj ne csakajo od vlade za szvoje betezsnike. Jeli, ka je tem lüdem zse z cela pamet odisla? Tomi je tak malo szpodobno, csi kde cerkev, solo katolicsanszka poka pa vucsitela trbej pa szamo vszaki sze nevoliva, ka nega, liki vesino nisece ne bi rad nikaj. (bi.)

Rednikov odgovor.

Vagner Ana Kanizka Iva (Horvacko): Peneze szem dobo. Hvála. Za csiszla in skapulire mi poslite imena, ceno in farbo mi pa naznanite, te sze poszkrbim, ka lepa z velikim blagoszlovom obdeljene csiszla dobite. Prle sze moro küpiti i szamo potem sze blagoszlovijo.

Pazka. *Niki tepes iz Vadarec je po Dolinszkom vu mojem imeni na mese in kak pogorenc pobirao. Jaz szem njemi té pravice ne dao. Drügocs takse taki zsandárom prekdajte.*

Klekl Jozsef.

Dári na szebesessanszko cerkev.

Szobocska fara.

Z Rakicsana :		Sesanesar Kata	—10	N. N.	—20
Sinka Klara	—20	Rajnar Jozsef	—10	Horvat Mihal	—30
Bencak Ana	—20	Rengel Jozsef	—10	Goresan Treza	—30
Opec Ana	1.—	Horvat Stevan	—30	Pintarics Marija	—20
Györkös Zsuzsa	1.—	Szerec Mihal	—20	Vküp:	3.—
Balasko Mihal	—50	Rajnar Mihal	—10		
Tudjan Orsa	—40	Zsalik Ivan	—20	Z Csrneç :	
Vukan Stevan	1.—	Sesanesar Ivan	—20	Marics Mihal	—40
Peterka Mihal	—20	Dreschir Ferenc	—10	Koszednar Stevan	—40
Lajnseseç Ferenc	—20	Hamotar Stevan	—10	Hauko Stevan	1.—
Györek Ivan	—28	Bürgermeister J.	—20	Hauko Jozsef	—60
Antalics Ana	—40	Kolossa Stevan	—10	Gomboc Jozsef	—40
Rogacs Jozsef	—20	Klonfar Jozsef	—20	Granfol Miklos	—20
Gorza Adam	—20	Lebar Zsuzsa	—20	Prelec Julia	—20
Domainko Mariji	—20	Sinko Jozsef	—20	Mariçs Stevan	—20
Györek Jozsef	—40	Gorza Anton	1.—	Bakan Matjas	—60
Szecsiko Miklos	—10	Vküp:	15.18	Celec Treza	1.—
Zsitek Kata	—10	Z Borejec :		Zaka Ferenc	2.—
Zsitek Stevan	—20	Stevanee Ivan	3.—	Hanko Ivan	—50
Zsitek Jozsef	—20	Edna Zsenschka	—30	Spolar Stevan	1.—
Reizar Judita	—10	Ciglar Matjas	1.—	Bokan Jozsef	—40
Györek Ivan	—40	Kovács Mihal	—40	Granfol Jozsef	—40
Opec József	—10	Kolman Ferenc	1.—	Forjan Jozsef	—20
Györek Mihal	—20	Kolmanics Treza	—40	Fliszar Matjas	1.20
Lonesar Matjas	—20	Cipot Bara	—20	Gidor Julia	—40
Horvath Mihal	—20	Cigüt János	1.—	Vörös Ferenc	—60
Sesanesar Kata	—20	Stevanee Ivan	1.—	Fliszar Marija	—40
Zobacs Stevan	—10	Mortinec Anton	—30	Szerec Stevan	—60
Vukan Ferenc	—60	Cipot Treza	—20	Fliszar Stevan	—30
Sesanesar Stevan	—40	Erjavec Miklos	1.—	Benko Stevan	—30
Celec Ferenc	—20	Hegedüs Verona	—50	Lah Jozsef	—20
Gujtman Marija	—20	Ciglar Ivan	1.—	Pintarics Treza	—20
Rajnar Jozsef	—20	Kousz Lena	—20	Prelec Ferenc	—20
Rajnar Mihal	—20	Gujt Miklos	1.—	Györek Stevan	1.—
Szukies Kata	—20	Vörös Mihal	1.—	Spolar Stevan	—40
Cizel Jozsef	—10	Kousz Mari	—20	Spolar Ivan	—30
Graf Samuel	—10	Vküp:	13.70	Granfol Ivan	1.20
Zsitek Stevan	—10	Z Lukacsavec :		Tudján Stevan	—20
Urban Stevan	—20	Kocsar Janos	—50	Pintarics Ivan	—20
Zsitok Stevan	—20	Kocsar Kata	—30	Vogrinesics J.	—10
Zsitek Jozsef	—10	Kocsar Ferenc	—20	Paulinyik Fer.	—80
Zsalik Miklos	—10	Dervarics Ferenc	—40	Laposi Ferenc	—60
Neimeister Mihal	—10	Dervarics Ana	—30	Martinec Kata	—40
Küplen Ana	—10	Dervarics Lujza	—30	Granfol Mihal	—20
Demec Bara	—10			P. I.	1.—
Peterka Ana	—10			M. M.	—40.

Temlin Stevan	—40	Lázár Kata	—40	Fuisz Ana	—10
Flegar Jozsef	—20	Zsóks Matjas	1.—	Grabar Stevan	—20
Vkup: 21.40		Vkup: 22.84		Szmodis Kata	—20

Z Szvetahovec:

Csergőli Treza	2.—
Csergőli János	1.04
Ruzsics Ferenc	1.06
Szerec János	—04
Rúzsiés Ivan	—10
Pisznyák Ferenc	—60
Horvát Roza	—80
Kumin Ivan	—40
Meolic Ána	—20
Opeka Lena	—20
Martinec Alojz	—40
Pertóci Ivan	—10
Bencák Augustin	—20
Flegar Jozsef	1.—
Kozár Miska	—50
Gábor Ivan	1.—
Rúzsiés János	1.—
Martinec Miklos	—80
Szerec Anton	1.—
Bencák Stevan	1.—
Szerec Ferenc	1.—
Fanko Orsa	—40
Bencák János	—60
Pertóci Anton	1.—
Pertóci Ferenc	—40
Szerec János	—20
Zsóks Majkes	—40
Kovács Ferenc	—40
Szerec Ferenc	—40
Durics Stevan	—20
Cigüt Ferenc	1.—
Gelenovec Miklos	1.—
Komin Stevan	—50
Szerec Ana	—40

Z Kroga:

Behek Stevan	1.—
Lukács Ferenc	1.—
Erjavec Stevan	2.—
Erjavec Orsa	—40
Mataj Matjas	—60
Lutar Ferenc	—40
Gombosi Ferenc	—30
Tütan Matjas	—80
Bencák Kata	—20
Weidorfer Miklos	—20
Holzman Orsa	—40
Kreft Ferenc	1.—
Kreft Ana	—40
Skraban Jozsef	1.—
Debelak Jozsef	—40
Tutan Janos	—20
Z-óks Lujsa	—20
Mataj Stevan	—40
Mencigar Marija	—50
Horvath András	1.—
Maries Zsuzsa	28.—
Kovácsics Mihál	1.—
Behek Kata	1.—
Svetec Anton	30.—
Vorga Ferenc	—20
Svetec Ivan	—20
Behek Eva	—20
Gránfol Jozefa	—20
Bencák Anton	1.—
Cör Ferenc	1.—
Fuisz András	—20
Mész Treza	1.—
Vörös Aloizij	—20
Kovácsics Jozsef	1.—
Peterka Jozsef	—20
Bratkovics Ivan	—40
Kousz Ivan	—20
Kousz Roza	—20
Kousz Ferenc	—10
Szmodis Ferenc	—40
Mész Stevan	1.—
Krizsan Stevan	—40
Skraban Ivan	—80
Skraban Jozsef	1.—
Komin Anton	1.—
Skrilec Ana	—10
Ferencsics Kata	1.—
Ferencsics Julia	—40
Tütan Kata	—20
Maries Mihál	1.—
Lukács Ferenc	—20
Zsitok Jozsef	—30
Loncsar Jozsef	—60
Behek Stevan	2.—
Kovács Julia	—20
Kovács Roza	—20
Maries Adam	—20
Domian János	—50
Lukács Stevan	1.—
Hajdinjak Ana	—20
Skrilec Kata. N. N.	1.22
Tütan Anton	—20
Laposi Treza	—40
Vkup: 37.70	

Lübleni darovniki i nabiraleci! Jezusovo Szreé vam naj dá za milodáre i trüd na tom szveti milošeso, na ovom pa diko nebeszko.

Klekl Jozsef

plehanos.

